

Sundhedsministeren
Per mail

København, den 18. januar 2019

Kære Ellen Trane Nørby,

De tandsundhedsfaglige organisationer er enige om, at der sættes fokus på følgende:

Sundhedsvæsenet har til formål at fremme befolkningens sundhed samt at forebygge og behandle sygdom, lidelse og funktionsbegrænsning for den enkelte.

Sundhedsvæsenet skal, med henblik på at sikre respekt for det enkelte menneske, dets integritet og selvbestemmelse, opfylde behovet for

- 1) let og lige adgang til sundhedsvæsenet,*
- 2) behandling af høj kvalitet,*
- 3) sammenhæng mellem ydelserne,*
- 4) valgfrihed,*
- 5) let adgang til information,*
- 6) et gennemslagsigt sundhedsvæsen og*
- 7) kort ventetid på behandling.*

Dette er stipuleret i sundhedslovens §§ 1 og 2. Disse politiske prioriteringer og visioner skal føres ud i livet i alle dele af det danske tandplejesystem, og der skal sættes sundhedsmæssige mål for tandsundheden i Danmark. Mund og tænder er vigtige for befolkningens generelle sundhedstilstand og skal prioriteres i sundhedsvæsenet. Udfordringerne er sundhedsfaglige – og løses ikke gennem liberalisering og øget konkurrence. Der skal fokuseres på de tandsundhedsfaglige udfordringer og de tandsundhedsfaglige muligheder for at løse disse i fremtidens model for voksentandplejen således, at Sundhedslovens politiske prioriteringer og visioner føres ud i livet efter lovens intention.

I Danmark har vi en voksentandpleje i verdensklasse. Mange års fælles indsats mellem borger, myndigheder og offentlige og private tandklinikker har skabt en meget høj tandsundhed blandt børn, unge og de mellem 60 og 70 % af voksenbefolkningen, der regelmæssigt gør brug af det sundhedsfremmende, forebyggende og behandlende tandplejetilbud. Det er en solid platform, som vi kan bygge videre på i fremtiden. Men vi har behov for at videreudvikle tandplejen. Vi skal have nye visioner og mål for behandlingsniveauet, tilslutningen til regelmæssig tandpleje og for de forbedringer af mundhygiejne og tandsundhed, der skal opnås, og for hvordan vi mindsker de uligheder, som er indbygget i tandplejesystemet i dag.

Sundheds- og Ældreministeriet satte i 2018 gang i arbejdet med at udvikle en ny model for voksentandplejen. En række tandsundhedsorganisationer mv. er inviteret med i ministeriets såkaldte

”Dialog- og inddragelsesforum”, der skal medvirke i det forberedende arbejde, mens selve beslutningen om fremtidens tandpleje tages af forligspartierne på Christiansborg.

Tandsundhedsorganisationerne hilser arbejdet med at finde en ny model for voksentandplejen velkommen. Vi ønsker nytænkning med fokus på kvalitet og faglighed, og vil gerne bidrage med vores viden og kompetencer.

Men - vi er bekymrede for resultatet, fordi vi oplever, at der ensidigt fokuseres på økonomi og konkurrenceforhold – medens diskussioner af modeller, der kan forbedre sundhedsfremme, forebyggelse og behandling er fuldstændigt fraværende. Vore diskussioner i ”Dialog- og inddragelsesforum” handler udelukkende om, hvorvidt ændrede ejerforhold og konkurrenceforhold kan sænke priserne på tandbehandlingen og ikke om, hvilken tilslutningsprocent til det regelmæssige tandplejetilbud vi skal nå, og hvilket niveau for tand- og mundsundhed vi skal have i Danmark, og hvordan vi organiserer tandplejen for at nå disse mål.

Vi oplever som sundhedspersoner og odontologisk faglige eksperter, at økonomien har overtaget dagsordenen, og at det sundhedsfaglige perspektiv er forsvundet. Vi ved, at sygdomme i mund og tænder er vigtige for befolkningens sundhed og landets sundhedsøkonomi. Forskningen har vist, at der er en sammenhæng mellem sygdomme i mund og tænder og alvorlige sygdomme som fx diabetes og hjertekarsygdomme, men i Danmark overlader man tandsundheden til borgerne selv, og fokuserer på økonomien.

Vi mangler en tandsundhedspolitik, der kan sætte mål og retning. Vi har brug for en tandsundhedsplan, der fokuserer på de tandsundhedsfaglige udfordringer: Fx den sociale ulighed i tandplejen, at de unge dropper ud og ikke benytter det regelmæssige tandplejetilbud, udfordringen med flere ældre med egne tænder, folkesygdommen parodontitis og sammenhængen mellem alvorlige sygdomme og sygdomme i mund og tænder.

Vi vil derfor opfordre til, at Sundheds- og Ældreministeriet i arbejdet med en ny model for voksentandplejen fokuserer på at finde løsninger på de sundhedsmæssige udfordringer. Lad os skabe en ny model for tandplejen, der bygger på faglighed og kan bidrage til at forbedre folkesundheden og få flere borgere til at udnytte et regelmæssigt sundhedsfremmende, forebyggende og behandlende tandplejetilbud af høj kvalitet. Vi opfordrer sundhedsministeren og forligspartierne til at sikre økonomi og tilstrækkelige ressourcer til at skabe en fagligt forsvarlig tandpleje i Danmark.

Med venlig hilsen,

Frank Dalsten, næstformand, Tandlægeforeningen

Birgitte Sindrup, Ansatte Tandlægers Organisations repræsentant i Dialog- og inddragelsesforum

Elisabeth Gregersen, formand, Danske Tandplejere

Jens Krogsgaard, formand, Praktiserende Tandlægers Organisation

Palle Christiansen, bestyrelsen, MEMETA, hovedbestyrelsen Tandlægeforeningen

Palle Holmstrup, professor, Odontologisk Institut, Københavns Universitet

Ole Hovgaard, klinikleder, Institut for Odontologi og Oral Sundhed, Aarhus Universitet